

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-05-23
Besvaras senast
2018-05-30 kl. 12.00

Till statsrådet Tomas Eneroth (S)

2017/18:1333 Fastepåverkade yrkeschaufförer

Inger Støjberg, den danska utlännings- och integrationsministern, skriver i en debattartikel för den danska tidningen BT att muslimer bör ta ledigt under fastemånaden ramadan.

Ministern skriver ”Det kan i praktiken vara farligt för oss alla om busschauffören varken äter eller dricker i loppet av en hel dag, på samma sätt som man förstås inte presterar normalt på fabriken eller på sjukhuset om man under en hel månad inte äter eller dricker under alla dygnets ljusa timmar.”

Den 2 april 2017 skedde det som är alla föräldrars värsta mardröm. Skolelever från Ängaskolan i Skene var på en skidresa när bussen körde av vägen och välte. Tre barn dog i olyckan, fem skadades kritiskt och 33 fick skador av varierande grad.

SHK (Statens haverikommission) har utrett och redovisat förarens trötthet som en del av orsaken till olyckan. Den direkta orsaken har dock inte kunnat fastställas.

Men SHK betonar trötthet och det faktum att föraren inte hade ätit eller druckit under färden eller före. Sammanlagt 9 timmars arbete. Med 7,5 timmar bakom ratten utan vätska och mat.

Citat från Statens haverikommission:

”Den direkta orsaken till att bussen körde av vägen har inte med säkerhet kunnat fastställas. Den trötthetsanalys som har genomförts visar dock att föraren vid tidpunkten för olyckan med största sannolikhet var påverkad av trötthet på en nivå som innebar stor risk för insomning. Även om det av utredningsmaterialet inte går att dra slutsatsen att föraren faktiskt har somnat gör haverikommissionen bedömningen att föraren i vart fall, och åtminstone tillfälligtvis, har haft en kraftigt nedsatt vaksamhet. Det faktum att föraren därutöver varken hade ätit eller druckit under resan, har sannolikt ytterligare försämrat vaksamheten.”

Normalt har varje bussförare med sig både vatten och kaffe samt något att äta. Erfarna bussförare vet att när man har vätskebrist sjunker uppmärksamheten betydligt. Blodsockernivån hos bussföraren i det nämnda fallet var med största

sannolikhet på en extremt låg nivå.

I Sverige verkar inte fokus ligga på betydelsen av mat och dryck för yrkesförare och vanliga bilister, vilket är häpnadsväckande. Kanske tar man för givet att yrkesförare sköter detta själva. Men så var inte fallet med bussolyckan förra året.

Man får vända sig till utländska källor. Professor Ron Maughan vid Loughborough University gjorde en undersökning i en körsimulator där resultatet blev dubbelt så många olyckor vid vätskebrist. Den engelska tidningen The Telegraph har en artikel som jämför vätskebrist med att vara berusad. I andra länder som har stor erfarenhet av fasta går man ut med rekommendationer för dem som kör bil.

Antingen är det av okunskap att man inte kräver av yrkesförare att de ska äta och dricka ordentligt, eller så är det den känsliga frågan om olika kulturer när folk fastar av religiösa skäl.

Under den senaste ramadan 26 maj till 24 juni, då man skulle undvika att inta mat och dryck tills solen gick ned, var nog de fastandes dag väldigt fysiskt utmattande. Den 10 juni gick solen upp 3.30 och ned 21.59. Dagen var alltså 18,26 timmar lång. Jämför det med olycksförarens 9 timmars fasta.

Att kräva drogfrihet och full koncentration av förare anses som självklart. Däremot duckas det inför problemet med de yrkeschaufförer, speciellt inom kollektivtrafiken, som under en månad varje år varken äter eller dricker under lång tid. Orsaken till den tragiska olyckan i Härjedalen förra året var sannolikt just att föraren var fysiskt utmattad.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Tomas Eneroth:

Hur tänker statsrådet agera utifrån denna kunskap då det finns många muslimska yrkeschaufförer i Sverige som fastar i en månad under ramadan, vilket är en stor trafikfara?

.....

Per Klarberg (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anna Aspegren